

СВІТАНОК

Глашатай прис утності Христа

Журнал «Світанок»

Червень 2026

Зміст

НАЙВАЖЛИВІШІ МОМЕНТИ «СВІТАНКУ»	2
День П'ятидесятниці	2
МІЖНАРОДНІ БІБЛІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	17
ДЕБОРА ТА БАРАК	17
МОЛИТВА ҐАННИ БУЛА ПОЧУТА	20
ЙОНАТАН І ДАВИД — ВІРНІ ДРУЗІ	23
АМОС, МУЖНІЙ ПРОРОК	26
ХРИСТИЯНСЬКЕ ЖИТТЯ ТА ВЧЕННЯ	29
Підтвердження обітниці	29

Слідкуйте за текстом у Біблії!

День П'ятидесятниці

«У день П'ятидесятниці всі віруючі зібралися в одному місці. Раптом з неба пролунав шум, наче буря сильного вітру, і він наповнив будинок, де вони сиділи. Тоді з'явилися щось на зразок полум'я або язиків вогню, які опустилися на кожного з них. І всі присутні наповнилися Святим Духом і почали говорити іншими мовами, як Святий Дух давав їм змогу».
Дії 2:1-4

Християнський світ зазвичай визнає три видатні події як основу своїх релігійних вірувань: чудесне народження Ісуса від його матері Марії; смерть Ісуса на хресті Голгофи; та воскресіння Ісуса на «третій день» до божественної духовної природи. Існує четверта подія, що має життєво важливе значення для християн, однак вона, як правило, не користується такою глибокою повагою, як того заслуговує. Це День П'ятидесятниці, що відбувся через п'ятдесят днів після воскресіння Ісуса. Наша мета в цьому розгляді — дослідити походження, передумови та, що найважливіше, значення цього особливого дня в історії християнської віри.

Слово «П'ятидесятниця» зустрічається в Біблії лише тричі і, будучи грецьким словом, з'являється тільки в Новому Завіті. Найбільш знайоме вживання цього слова міститься у вступному тексті. Пізніше це слово вживається в Діях 20:16: «Павло вирішив плисти повз Ефес (),

бо не хотів витратити час в Азії; він поспішав, якщо це було можливо, бути в Єрусалимі в день П'ятидесятниці». Останнє вживання цього слова міститься в 1 Коринтян 16:8: «Я залишатимуся тут, в Ефесі, аж до свята П'ятидесятниці». У цих двох останніх згадках натякається, що П'ятидесятниця була не просто знаменною подією, описаною в 2 розділі Діянь щодо дарування Святого Духа. П'ятидесятниця мала своє походження як одне зі свят євреїв, описаних у Старому Завіті.

Старозавітне свято

Те, що в часи Нового Завіту стало відомо як П'ятидесятниця, було одним із трьох щорічних свят Ізраїлю. У Старому Завіті воно мало дві назви — «Свято жнив» і «Свято тижнів». Ми читаємо про нього під назвою «Свято жнив» у Вихід 23:14-16: «Тричі на рік ти будеш святкувати мені свято. Ти будеш святкувати свято опічок: . . . І свято жнив [П'ятидесятницю], перші плоди твоєї праці, які ти посіяв на полі; і свято збору врожаю, що буває наприкінці року, коли ти збереш плоди своєї праці з поля».

Ще одна згадка про це свято міститься у книзі Повторення Закону 16:9, 10, 16, де воно називається Святом Тижнів. «Відлічи сім тижнів від того дня, коли ти почнеш жнива. Потім відсвяткуй Свято Жнив на честь Господа, Бога твого. Принесіть Йому добровільну жертву, пропорційну благословенням, які ви отримали від Нього. . . . Щороку кожен чоловік в Ізраїлі повинен святкувати ці три свята: Свято Незаквашеного Хліба, Свято Жнив і Свято Кучок. Під час кожного з цих свят усі чоловіки повинні

з'являтися перед Господом, Богом вашим, у місці, яке Він обере, але вони не повинні з'являтися перед Господом без дару для Нього». Про Свято Тижнів також згадується в двох інших місцях: Вихід 34:22 та Числа 28:26-31.

У 23-му розділі Левіта детально пояснюється, коли саме відбувалося П'ятидесятниця, яка була його мета і чому його називали двома іменами — Святом Жнив та Святом Тижнів. У віршах 5-7 читаємо: «Чотирнадцятого дня першого місяця ввечері — Пасха Господня. А п'ятнадцятого дня того ж місяця — свято опічок. . . . У перший день [перший день Свята Опічок — п'ятнадцятий день першого місяця] у вас має бути святе зібрання: ви не повинні виконувати ніякої роботи». Цей перший день Свята Незаквашених Хлібів мав бути «святим зібранням», тобто особливим суботнім днем. Суботні дні були тими, в які ізраїльтяни не виконували ніякої роботи. У цьому випадку це була не щотижнева субота, сьомий день тижня, а особлива субота — святе зібрання перед Господом.

Продовжуючи Левит 23:10,11: «Скажи синам Ізраїля і скажи їм: Коли ви ввійдете в землю, яку Я даю вам, і будете жнивувати врожай її, то принесете священику сноп перших плодів вашого врожаю; і він помахає снопом перед Господом, щоб він був прийнятий за вас; на наступний день після суботи священик помахає ним». Це «помахування» снопа, або жмені, перших плодів ізраїльського врожаю зерна, мало відбуватися на шістнадцятий день першого місяця, «наступного дня» після особливої суботи, яка, як зазначалося раніше, припадала на п'ятнадцяте число.

У Левит 23:15,16 написано: «Від дня після суботи — дня, коли ви принесете сноп зерна, щоб піднести його як особливу жертву [шістнадцятий день першого місяця] — відлічіть сім повних тижнів [49 днів]. Продовжуйте відраховувати до дня після сьомого суботнього дня, через п'ятдесят днів. Тоді принесіть Господу жертву з нового зерна». Цей п'ятдесятний день був Святом Тижнів — або Святом Жнив. Його називають Святом Тижнів, оскільки дата, коли відбувалося свято, визначалася відліком семи тижнів плюс один день від часу, коли було принесено сноп перших плодів. Крім того, грецьке слово «П'ятидесятниця» означає «п'ятдесятний день». Залежно від єврейського обчислення кожного календарного року, дата П'ятидесятниці може коливатися між другою половиною травня та першою половиною червня. Згідно з обчисленням з Левиту 23, відповідною датою для П'ятидесятниці цього року було 23 травня 2026 року.

Мета свята Ізраїлю

Це свято Ізраїлю мало бути святом подяки Богу за перші плоди їхнього врожаю, звідси й друга назва — Свято Жнив. Це був особливий урожай. Це був не урожай овочів чи фруктів, а урожай зерна — зокрема пшениці. Перші плоди цього врожаю присвячувалися Богу. Під час цього свята приносилося багато жертв. Були цілопалення, хлібні жертви, напої, жертви за гріхи та жертви миру — все це приносилося як подяка Богу за урожай пшениці. Левит 23:16-20

Особливою жертвою цього свята мала бути «нова хлібна жертва», як зазначено у 16-му вірші.

Ця жертва описана у Левит 23:17: «Ви принесете з вашого житла, з-поміж ваших таборів (), два хліби для піднесення, по два десятих ефів кожен; вони мають бути з пшеничного борошна, спечені на дріжджах; це перші плоди для Господа». Ізраїльтяни мали принести дві хлібини, зроблені з перших плодів свого врожаю пшениці. Ці хлібини мали підносити перед Господом як подяку та посвяту Йому за щедрість врожаю. П'ятдесят днів тому вони також підносили жертву перед Богом, але це була лише жменя перших плодів. Тепер вони розпочали власне жнива пшениці і принесли два хліби, випечені з того, що щойно зібрали, щоб принести їх у жертву Господу. Їхні жнива триватимуть доти, доки не буде зібрана вся пшениця.

Відповідність Новому Завіту

Причина, чому ми так детально зупиняємося на ізраїльському Святі Жнив, або Святі Тиждів, полягає в тому, що воно безпосередньо пов'язане з новозавітним Днем П'ятидесятниці. По-перше, звернімо увагу на відповідність часу цього свята. Як раніше цитувалося з Левит 23:5, 14-й день першого місяця був ізраїльською Пасхою. У Новому Завіті це відповідає смерті Ісуса як великого пасхального ягняти — «Агнця Божого, що бере на себе гріх світу» (Івана 1:29). Смерть Ісуса сталася саме в цей самий день. Знову звертаючись до Левиту 23:10,11, через два дні, 16-го дня першого місяця, сноп, або жменю, перших плодів підносили перед Господом. Це відповідає воскресінню Ісуса, яке також відбулося через два дні після Його смерті як пасхального агнця. Як і передбачав, Ісус

перебував у могилі частину трьох днів — частину 14-го, весь 15-й і частину 16-го дня першого місяця за єврейським літочисленням. Матвія 16:21; Луки 9:22

Апостол Павло сказав у 1 Коринтян 15:20, що Ісус був «первістком серед тих, хто заснув». Він був снопом, жменюю перших плодів — найпершим, кого воскресили з мертвих до вічного життя могутньою силою Божою. (Колосян 1:18). Це символічне «піднесення» снопа перших плодів показало Боже прийняття викупної жертви Ісуса, результатом якої стало Його воскресіння з мертвих божественною силою. Нарешті, відлічуючи сім субот плюс одну, або п'ятдесят днів, від воскресіння Ісуса, снопа перших плодів, ми доходимо до Дня П'ятидесятниці, як записано в 2-му розділі Діянь.

Так само, як свято Ізраїлю було присвяченням перших плодів їхнього врожаю пшениці, День П'ятидесятниці охоплював присвячення більших перших плодів — «духовної пшениці» — Богу. Церква, що складається з вірних християн, мала бути включена до класу перших плодів. Ісус був «першим» у класі перших плодів, але церква також, як зазначено в Якова 1:18, є «своєрідними першими плодами». Іоанн Богослов також говорить про вірних християн як про «перші плоди» в Об'явленні 14:4, де він описує їх як «викуплених з-поміж людей, які є першими плодами для Бога і для Агнця». Це присвячення церкви почалося в день П'ятидесятниці, коли її символічно підняли, або показали, перед Небесним Отцем як присвячену Йому.

Якщо розглядати День П'ятидесятниці, то він був кульмінацією трьох дуже важливих і життєво необхідних подій у Божому плані. Першою була ціна викупу, яку Ісус заплатив, коли помер на хресті як відповідна ціна за Адама. (1 Тимофія 2:5,6). Другою з цих видатних подій було воскресіння Ісуса завдяки могутній силі Бога. (Ефесян 1:19-21). Третьою була П'ятидесятниця — день посвячення майбутньої церкви Небесному Отцю.

День П'ятидесятниці

Подій, пов'язаних із Днем П'ятидесятниці, було чимало. Це був не просто день, коли Святий Дух зійшов на Церкву. Це справді сталося, і користь від цього отримали не лише ті, хто був присутній тоді, а й усі, хто з того часу присвятив своє життя Богові.

Для тих ста двадцяти послідовників Ісуса, які зібралися у верхній кімнаті і присвятили своє життя Йому, День П'ятидесятниці мав багато значень (Дії 1:15). Це означало, що Бог прийняв їхнє посвячення Йому. Це означало, що вони тепер були виправдані в Його очах. Це означало, що тепер почнеться їхнє життя жертви, і це означало, що відбулося зачаття Святим Духом. Як результат, тепер вони стануть новими створіннями у Христі Ісусі. Римлянам 5:1; 12:1; 1 Петра 1:3; 2 Коринтян 5:17

День П'ятидесятниці також має велике значення для всіх істинних християн аж до наших днів. Він ознаменував початок «високого покликання Божого у Христі Ісусі» (Філіп'ян 3:14). П'ятидесятниця також символізувала помазання,

або посвячення, Церкви як цілого класу, щоб стати Божим «царським священством» (1 Петра 2:9). Це показало, що тепер для кожного потенційного члена цього священства відкрилася можливість отримати те, що отримували ті, хто перебував у верхній кімнаті, — Боже прийняття їхнього посвячення, виправдання, початок їхньої жертви та зачаття Святим Духом. З часу П'ятидесятниці кожен потенційний член царського священства вступив у ті самі відносини завдяки подіям, що відбулися тоді.

Можна навіть сказати, що в день П'ятидесятниці розпочався процес повернення людини до гармонії та благовоління Бога, починаючи з церкви. Дійсно, день П'ятидесятниці був першим зовнішнім доказом для людства того, що Бог зарахував людині блага викупної ціни, наданої Ісусом. Римлянам 4:16-25

Святий Дух

Розуміння виливу Святого Духа є ключем до усвідомлення повного значення П'ятидесятниці. Що таке Святий Дух? У загальних рисах Святий Дух — це невидима сила і вплив Бога. Він існував завжди. Бог є від вічності до вічності, і тому Його сила та вплив — Його Святий Дух — також є від вічності до вічності.

Однак існує глибше значення Святого Духа стосовно відданих християн. Для них Святий Дух можна визначити як святий і праведний вплив та силу Бога, що дарує іскру життя, живить та керує їхнім новим життям «у Христі» (2 Коринтян 5:17). Слово «дух» походить від грецького слова *пнеума* і означає «подих». Щоб спростити

визначення Святого Духа для християнина, його можна порівняти з тим, чим є подих життя для фізичного тіла. Тіло повинно мати фізичний подих життя. Якщо подих відібрати у фізичного тіла, воно помирає за лічені хвилини. Так само без Святого Духа — Божого святого та праведного впливу — нове життя християнина у Христі не може існувати, розвиватися та дозрівати.

Святий Дух у день П'ятидесятниці

У 2-му розділі Діянь апостолів описано, що сталося в день П'ятидесятниці стосовно дарування Святого Духа. У віршах 2-4 читаємо: «Раптом з неба пролунав шум, наче буря сильного вітру, і він наповнив дім, де вони сиділи. Тоді з'явилися щось на зразок полум'я або язиків вогню, які опустилися на кожного з них. І всі присутні наповнилися Святим Духом і почали говорити іншими мовами, як Святий Дух давав їм змогу».

Чому Бог забезпечив таке зовнішнє проявлення дарування Святого Духа у вигляді «шуму з неба», «гулу сильного вітру», «подібного до полум'я або язиків вогню» та говоріння іншими мовами? Було дві причини, чому це було зроблено.

По-перше, це було свідченням для присутніх. У розповіді сказано: «У Єрусалимі мешкали юдеї, благочестиві люди, з усіх народів під небом». Багато юдеїв приїхали до Єрусалима, бо це був один із їхніх святкових днів. Коли дарування Святого Духа активувало апостолів, і вони почали говорити [або, можливо, їх стали розуміти] іншими мовами, це було свідченням

для всіх, хто там зібрався (Дії 2:5, 6). Багато хто був вражений і дивувався, що це означає. Інші звинувачували апостолів у тому, що вони п'яні. Це змусило Петра встати й звернутися до натовпу. Він цитував пророка Йоїла та Псалми, даючи прекрасне свідчення про Божий план, у центрі якого був Ісус (Дії 2:12-40). Результат цього свідчення описано в Дії 12:41: «Того ж дня до них приєдналося близько трьох тисяч душ». «Того ж дня до них приєдналося близько трьох тисяч душ».

По-друге, дарування Святого Духа в день П'ятидесятниці було проявом Божої сили та впливу, як ніколи раніше не баченого в Його людському творінні. Ця сила особливим чином спочивала на апостолах, оскільки їм були даровані різні «дари». Апостол Павло назвав деякі з цих дарів у 1 Коринтян 12:28-30: «дари зцілення, допомоги, управління, різноманіття мов... творити чудеса». Усі ці дари були частиною зовнішніх дарів Святого Духа, які були дані для того, щоб допомогти заснувати Ранню Церкву та утвердити авторитет апостолів. Вони були надзвичайним проявом Божої сили та впливу на них, що виявляв Його владу від їхнього імені.

Більше значення

Як би надзвичайними не були ці прояви, як би захоплюючими не були ці дари, і хоча вони додали до їхніх лав три тисячі потенційних членів за один день, ніщо з цього не було найважливішим значенням П'ятидесятниці. Більше значення П'ятидесятниці стосувалося головної роботи Святого Духа, яка мала бути внутрішньою. Ця робота не мала бути видимою

для людини. Насправді це мала бути робота розвитку життя Нової Істоти кожного окремого члена «тіла Христового». 1 Коринтян 12:27

Найважливішою подією, пов'язаною з Днем П'ятидесятниці, було особисте зачаття кожного з учнів Святим Духом. У 1 Коринтян 12 Павло обговорює саме це питання. Після переліку різних дарів Духа в попередніх віршах він заявляє в 1 Коринтян 12:31: «»: «Прагніть найкращих дарів, а я покажу вам ще кращий шлях». «Кращий шлях» був темою наступного розділу 1 Коринтян 13, в якому апостол зосередився виключно на такій рисі характеру, як любов. Любов є сумою плодів Духа, в яких описується розвиток нового життя у Христі (Галатів 5:22,23). Це був кращий шлях, краща дія Святого Духа і найбільше значення П'ятидесятниці.

Діяння Святого Духа

Внутрішня дія Святого Духа, яку Павло підсумував як любов, згадується у багатьох місцях Нового Завіту. 8-й розділ Послання до Римлян містить детальне обговорення Святого Духа, яке дає багато просвітлення та настанови послідовникам Христа. Вираз «Святий Дух» або «Дух» згадується близько двадцяти разів лише в цьому розділі. Діяння Святого Духа, описані тут, можна розділити на десять сфер.

1. У Римлянам 8:1,2 про Святого Духа говориться як про «закон» — закон життя. Християнин повинен мати Святого Духа — закон життя — інакше Нова Істота гине. У цих віршах сказано: «Отже, тепер немає ніякого осуду для тих, хто в Христі Ісусі. ... Бо закон Духа життя у Христі Ісусі

звільнив мене від закону гріха та смерті». Цей уривок не тільки говорить, що Святий Дух є «законом» життя, але й те, що Він звільнив послідовників Ісуса від того іншого закону, під яким вони раніше перебували — «закону гріха та смерті».

2. Святий Дух — це вплив, завдяки якому людина ходить і мислить. Римлянам 8:4-6 підкреслює це: «Щоб праведність закону, що походить від Духа, здійснилася в нас, які не ходимо за тілом, а за Духом. Бо ті, хто ходить за тілом, думають про тілесне, а ті, хто ходить за Духом, — про духовне. Бо думки тілесні — це смерть, а думки духовні — це життя і мир».

3. Народження від Святого Духа втілює думку про «Христа у вас, надію слави» (Кол. 1:27). Римлянам 8:9,10 натякають на це, кажучи: «Ви не в тілі, а в Дусі, якщо тільки Дух Божий живе у вас. А якщо хтось не має Духа Христового, той не є Його. І якщо Христос у вас, то тіло мертво через гріх, а Дух — це життя через праведність». Цей Святий Дух Божий або, як Павло додатково називає його, «Дух Христа», повинен бути «в» його послідовниках. Христос не перебуває в нас буквально. Це його дух зачаття, його вплив, який перебуває в нашому серці і який нас спонукає. 1 Івана 2:27

4. Четверте діло Святого Духа описано в Римлянам 8:11, де сказано: «Якщо Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, живе у вас, то Той, Хто воскресив Христа з мертвих, оживить і ваші смертні тіла Своїм Духом, що живе у вас». Святий Дух «оживляє» — Він дає життя. Він дає людині можливість служити Богу, розуміти Його

Істину, бути прийнятною жертвою, і зрештою дасть «вінець життя» тим, хто вірний аж до смерті. Об'явлення 2:10

5. Дія Святого Духа на наш розум допомагає нам умертвляти, або вбивати, вчинки нашого гріховного тіла. У Римлянам 8:13 сказано: «Якщо ви живете за тілом, то помрете, а якщо Духом умертвляєте вчинки тіла, то житимете».

6. Про інше діло Святого Духа йдеться в Римлянам 8:14: «Усі, хто ведений Духом Божим, ті є сини Божі». Святий Дух веде і направляє християнина. Це можна розглядати як Божу провидільну опіку над Своїми послідовниками. Його Святий Дух здійснює цю опіку, перебуваючи зі Своїми послідовниками на кожному кроці вузького шляху. Автор гімну написав: «Я краще йтиму в темряві з Богом, ніж сам у світлі». Божий народ може так сказати, бо саме Святий Дух – Його провидіння та сила – веде та направляє їхнє життя.

7. Народження від Святого Духа є запорукою синівства. У Римлянам 8:15 сказано: «Ви не отримали духа рабства, щоб знову боятися, але отримали Духа усиновлення [синівства], яким ми кличемо: «Авва, Отче!» Яку ж запоруку дає Дух послідовникам Христа, що вони є дітьми Божими!

8. У Римлянам 8:16 сказано: «Сам Дух свідчить разом із нашим духом, що ми є дітьми Божими». Це твердження про те, що наш дух, наше серце, наші мотиви, які були віддані Господу у посвяченні, перебувають, так би мовити, на одній «хвилі» з Богом — тобто вони «свідчать» разом із Святим Духом. Коли вони свідчать разом, це є

проголошенням того, що ми маємо ті самі цілі, які Бог через Святого Духа ставить перед нами.

9. Святий Дух не заважає нам розділяти випробування та «стогони» цього земного життя, поки ми перебуваємо у плоті. Дійсно, Божя сила здатна на все, і, можливо, Він міг би використати Свого Святого Духа, щоб уберегти нас від випробувань та стогонів плоті. Однак це не є в наших інтересах (). Цей аспект Святого Духа показаний у Римлянам 8:23: «Ми самі, маючи перші плоди Духа, стогнемо в собі, очікуючи з нетерпінням усиновлення, викуплення наших тіл».

10. У Римлянам 8:26,27 сказано: «Дух також допомагає нашій немічності: бо ми не знаємо, про що маємо молитися, як належить, але сам Дух заступається за нас зі стогами, яких не можна висловити. А Той, хто досліджує серця, знає, що на думці [грец.: схильність] у Духа, бо [Він] заступається за святих згідно з волею Божою». Святий Дух, свідчачи разом із нашим духом, допомагає нам у ті моменти, коли нам важко молитися до Отця так, як ми того бажаємо, або коли ми не знаємо, про що молитися. Як сказано у вірші, Дух заступається «згідно з волею Божою».

Наповнені Духом

Апостол Павло застерігає нас не «гасити» Духа — свідомо відмовлятися від життєдайної сили Нової Істоти (1 Солунян 5:19). Ми повинні бути насторожі навіть щодо часткової свавільності в цьому питанні. «Не засмучуйте Святого Духа Божого», — каже Павло в Ефесян 4:30. Натомість

давайте прагнути отримати якомога повнішу міру Божого впливу та сили — «бути наповненими Духом» (Ефесянам 5:18). Таким чином, залишаючись вірними навіть «до смерті», ми можемо по-справжньому оцінити значення П'ятидесятниці та пов'язані з нею благословення для християн, які присвятили своє життя тому, щоб йти слідами Ісуса у жертві, стражданні та служінні Небесному Отцю.

Міжнародні біблійні дослідження

Урок на 7 червня

Дебора та Барак

Ключові вірші: «А Дебора, пророчиця, дружина Лапідота, судила Ізраїль у той час. І мешкала вона під пальмою Дебори між Рамою та Бетелем на горі Ефремській, і сини Ізраїлеві приходили до неї на суд». Суддів 4:4,5

**Вибрані уривки з Писання:
Суддів 4:1-24; 5:1-3**

Після вісімдесяти років миру та благословення на Ізраїль через його невірність обрушилися гоніння з боку ханаанеїв під проводом царя Явіна та його воєначальника Сісери. Однак за Божим провидінням на керівну посаду була поставлена благочестива жінка. Це була Дебора, пророчиця та суддя Ізраїлю.

До Дебори зверталися за порадою, коли вона сиділа «під пальмою», як зазначено в наших ключових віршах. Вона була жінкою надзвичайної мудрості, чесності та мужності. Оцінивши жалюгідний стан Ізраїлю, Дебора знайшла воїна Барака. Вона сказала йому: «Хіба не наказав Господь, Бог Ізраїлю, кажучи: Іди й зберися до гори Тавор, і візьми з собою десять тисяч чоловіків із синів Нефталіма та із синів Завулону? І я приведу до тебе... Сісеру, воєначальника війська Явіна, з його колісницями та його військом; і я віддам його в твої руки». Суддів 4:6,7

Варак уже чув це послання раніше, але не зробив нічого. Тепер, заохочений Деборою, настав час діяти. Варак все ще вагався, хоча слово Господнє мало б бути достатнім, щоб підбадьорити його віру та зміцнити його лідерство. Він сказав Деборі: «Якщо ти підеш зі мною, то я піду; а якщо ти не підеш зі мною, то я не піду». (Суддів 4:8). Вагання Барака свідчило про слабкість його віри. Дебора заявила, що піде з Баракком, але перемога та слава, що з цього випливатимуть, не будуть повністю його. Вона сказала: «Я, безперечно, піду з тобою, проте подорож, яку ти здійсниш, не принесе тобі слави, бо Господь видасть Сісеру в руки жінки». Суддів 4:9

Битва проти Сісери, його війська та дев'ятисот колісниць закінчилася повним розгромом. Бог віддав їх у руки Барака, як і обіцяв. Сісера покинув свою колісницю і намагався втекти пішки. Господь влаштував так, щоб на нього чекала ще одна відважна жінка Ізраїлю. Яель, дружина Хебера, запросила Сісеру, який тепер був втікачем, сховатися в її наметі. Вона дала йому молока випити, а потім накрила його. Суддів 4:13-19 Втомлений від битви, Сісера заснув глибоким сном. Яель рішуче схопила в одну руку кілок від намету, а в іншу — молоток. Вона зайшла до намету, де спав ворог та гнобитель Ізраїлю, і вбила кілок йому в скроню, пробивши його наскрізь аж до землі. (Суддів 4:21,22). Перемога Ізраїлю була тепер повною, і, як пророкувала Дебора, Сісера загинув «від руки жінки».

Дебора та Барак дають нам важливі уроки з двох різних точок зору. Коли Бог наказує нам, ми повинні негайно підкорятися. Дебора була вірною

і твердо вирішила виконувати Божу волю. Вона отримала велике благословення, ставши прикладом віри в Боже Слово. Досвід Барака вчить нас, що Бог може дати нам перемогу, навіть коли ми слабкі у вірі. «Дяка Богові, що дає нам перемогу через нашого Господа Ісуса Христа». 1 Коринтян 15:57

Урок на 14 червня

Молитва Ганни була почута

Ключовий вірш: *«І сталося, коли настав час, після того як Ганна зачала, вона народила сина і назвала його Самуїлом, кажучи: «Бо я просила його в Господа».*
1 Самуїл 1:20

Вибрані уривки з Писання:
1 Самуїл 1:1-28; 2:1-11

До того, як в Ізраїлі з'явилися царі, жив чоловік на ім'я Елкана, який мав двох дружин: Пенніну та Ганну. Пенніна мала дітей, а Ганна — ні. Щороку Елкана брав свою родину до Шіло, щоб поклонитися Господу та принести Йому жертву, даючи частину жертви кожному члену своєї родини. Елкана давав Ганні подвійну порцію через свою велику любов до неї.

Однак Пенніна знущалася з Ганни через те, що та не мала дітей, і ця жорстокість тривала рік за роком, змушуючи Ганну плакати й відмовлятися від їжі. Нарешті, одного року Ганна мовчки помолилася до Бога і пообіцяла: «О, Всемогутній Господи, якщо Ти лише поглянеш на страждання Твоєї слуги і згадаєш про мене, і не забудеш Твоєї слуги, а даси їй сина, то я віддам його Господу на всі дні його життя, і бритва ніколи не торкнеться його голови». 1 Самуїл 1:1-11

Бог почув молитву Ганни. Наступного року вона народила сина і назвала його Самуїлом (1 Самуїл

1:19,20). Обітниця, яку вона дала Богові, не дозволяючи, щоб бритва торкнулася голови її сина, була обітницею назорея. Це була «особлива обітниця, обітниця відокремлення для Господа». Як частина цієї обітниці, крім того, що не можна було стригти волосся, не можна було пити вино, ані їсти нічого з виноградної лози. Той, хто давав цю обітницю, не мав мати жодного контакту з будь-яким мертвим тілом, включаючи найближчих родичів. (Числа 6:1-21). Протягом усього часу, поки людина перебувала під обітницею назорея, вона була «святою для Господа». Числа 6:8

Ім'я Ганна означає «милість» або «благодать». Послідовникам Господа сказано: «Бо благодаттю ви спасенні через віру, і це не від вас, це дар Божий. Не від діл, щоб ніхто не хвалився» (Ефесян 2:8,9). Ганна жила життям молитви. Вона молилася, коли була в скруті. Вона також молилася, коли була вдячна, наприклад, коли представила свого сина Самуїла первосвященику Ілі. 1 Самуїл 2:1-11

Павло закликає: «Не турбуйтеся ні про що, але в усьому, молитвою та благанням, з подякою, висловлюйте свої прохання Богу. І мир Божий, що перевищує всяке розуміння, охоронятиме ваші серця та ваші думки у Христі Ісусі». (Филип'ян 4:6,7). Ми маємо повністю покласти нашу надію та довіру на Бога, мати дух радості та молитися безперервно, просячи у злагоді з Його обітницями. Таким чином, ми матимемо мир Божий і зможемо «дякувати за все» (1 Сол. 5:16-18), що б не дозволила Його провидіння.

Ганна принесла велику жертву Богові. Вона присвятила свого сина Самуїла, щоб він жив за обітничею назорея, повністю віддаючись Господу всі дні свого життя. Сьогодні посвячені послідовники Христа також склали довічну обітницю повної посвяти Богу, включаючи відокремлення від «мертвих речей» цього нинішнього злого світу. Натомість вони «одягаються в Христа», розвиваючи плоди та благодаті Святого Духа. Галатів 3:27; Ефесян 4:24; Колосян 3:10-17

Урок на 21 червня

Йонатан і Давид — вірні друзі

Ключовий вірш: *«І сказав Йонатан до Давида: Іди з миром, бо ми обоє присягнулися в ім'я Господнє, кажучи: Нехай Господь буде між мною і тобою, і між моїм насінням та твоїм насінням навіки. І він встав та пішов, а Йонатан пішов до міста».*

1 Самуїл 20:42

Вибрані уривки з Писання:
1 Самуїл 18:1-9; 19:1-7; 20:1-42

Після кількох століть правління суддів Ізраїль прагнув мати царя, щоб бути подібним до всіх інших народів навколо нього. Бог сказав Мойсеєві, що цей день настане, і виклав вимоги до такого царя (Повторення Закону 17:14-20). Самуїл був ключовою постаттю у створенні царства під владою Саула. Саме Самуїл пізніше сказав Саулу, що його царство буде відібране у нього через непокору Богу, і що його наступником стане чоловік за серцем Божим (1 Самуїл 13:13,14). Також саме Самуїл помазав Давида, коли Бог наказав йому: «Встань, помаж його, бо це той, кого Я вибрав» (1 Самуїл 16:12,13).

Внаслідок цього помазання дух Господній потужно зійшов на Давида, водночас відійшовши від Саула. Помітивши пригнічений стан царя,

його слуги покликали Давида, щоб той загравав на лірі і музикою полегшив страждання хворого правителя. Саул почав цінувати службу Давида і призначив його своїм зброєносцем. 1 Самуїл 16:14-23

Важливим результатом цих подій стала реакція сина Саула, Йонатана, на велику службу, яку Давид надавав його батькові та народу Ізраїлю. «Йонатан був пов'язаний душею з Давидом, і Йонатан любив його, як свою власну душу. ... Тоді Йонатан і Давид уклали угоду, бо він любив його, як свою власну душу» (1 Самуїл 18:1, 3). Таким чином, ми бачимо зародження дружби, яка ґрунтувалася на взаємній любові до служіння Богу, як це також показано у словах нашого ключового вірша.

Ця дружба незабаром мала пройти випробування. Після того, як Давид розгромив філістимське військо, народ проголосив: «Саул побив тисячі, а Давид — десятки тисяч». (1 Самуїл 18:7) Саул розлютився і замислив змову проти Давида. Однак, коли Давид виграв битву за битвою проти ворогів Ізраїлю, Саул вирішив піти більш прямим шляхом, щоб усунути його. Він наказав своєму синові Йонатану та своїм слугам вбити Давида. 1 Самуїл 19:1

Йонатан любив свого батька і, як найстарший із чотирьох синів, мав стати наступним царем Ізраїлю. Однак його найвища вірність належала Богу Ізраїлю. Як записано в 1 Самуїла 19:4, Йонатан сказав Саулу, що той чинить великий гріх, змовившись проти життя людини, яка надала неоціненні послуги своїй країні і чия вірність була незмінно стійкою та відданою.

Слова Йонатана справили позитивний вплив на імпульсивний розум його батька. Саул присягнувся відмовитися від своїх ворожих намірів (1 Самуїл 19:6,7). Таким чином, завдяки втручанню Йонатана, було досягнуто тимчасового примирення, і Давид повернувся до служби королю та народу Ізраїлю.

У наведених вище подіях ми знаходимо безцінний урок щодо закладання фундаменту любові до наших братів. «Ніхто не має більшої любові, ніж той, хто віддає своє життя за своїх друзів» (Івана 15:13).

Урок на 28 червня

Амос, мужній пророк

Ключовий вірш: *«І взяв мене Господь, коли я пас отару, і сказав мені Господь: Іди, пророкуй моему народові Ізраїлю».*
Амос 7:15

Вибрані уривки з Писання:
Амос 1:1; 2:6-16; 3:1-15; 7:10-17; 9:11-15

Амос був уродженцем Текоа, що знаходилося приблизно за шість миль на південь від Віфлеєму. Однак, очевидно, він подорожував на північ, на територію десятиплеменного царства, і там здійснював більшу частину свого служіння. Амос пророкував про страшні лиха, які спіткають Ізраїль через його гріхи, і зазнав переслідувань через свою вірність. Амос 2:6-16; 7:10-17

Через Амоса Господь сказав Ізраїлю: «З усіх родів землі Я знав тільки вас, тому Я покараю вас за всі ваші гріхи». Потім ставиться запитання: «Чи можуть двоє йти разом, якщо вони не домовилися про це?» (Амос 3:2,3). Тут суть полягає в тому, що, оскільки Господь зробив Ізраїль своїм народом на виключній основі, Він очікував від нього безроздільної вірності. Якщо вони не будуть поклонятися Йому і служити Йому таким чином, їх чекає суворе покарання.

У віршах 11-15 дев'ятого і останнього розділу книги Амоса Бог через пророка пророкує

відновлення Ізраїлю та відбудову «поваленої скинії Давида». У Діях 15:13-18 це пророцтво цитує апостол Яків, додаючи: «Бо всі діла Його від початку світу відомі Богові». У Бога є свій час для кожного аспекту Його плану. Усе створіння перебуває під Його опікою, і всі Його наміри щодо Ізраїлю та всіх народів будуть здійснені. Ісаїя 55:11

Сьогодні народ Господній, як і Амос, не повинен замовчувати, а повинен говорити правду в любові, особливо про надію на Царство праведності та миру. Завершення пророцтва Амоса, а також посилання на нього в Посланні Якова, повністю здійснилися з установленням Божого Царства під правлінням Христа, коли «решта людей» отримає можливість кликати до Господа і бути благословенною. Дії 15:16, 17

Щодо цього обіцяного часу, який незабаром настане, ми читаємо такі слова: «І не будуть більше навчати свого ближнього, ані говорити один одному: "Пізнайте Господа!", бо всі вони пізнають Мене, від найменшого з них до найбільшого. Бо Я прощу їхню неправду і не згадаю більше їхніх гріхів» (Євреїв 8:11, 12). Ці обіцянки спочатку будуть поширені на Ізраїль, а потім поширяться на всі народи. Усе людство матиме допомогу Христа та Його прославленої Церкви, разом — «царського священства». (1 Петра 2:9). У цей час також «земля буде сповнена пізнання Господа». Ми також маємо впевненість, що пізнання Бога стане настільки зрозумілим, що «мандрівники, хоч і нерозумні, не заблукають на ній». Ісаїя 11:9; 35:8

Яка славна перспектива відкривається перед нами, за що ми маємо бути вічно вдячні, і що стало можливим завдяки тому, що Небесний Отець віддав Свого улюбленого Сина. (Івана 3:16; Римлян 6:23). Подумайте на мить, яким буде наш світ без гріха, вбивств, ненависті чи «війн і чуток про війни». (Матвія 24:6-7). Амосу знадобилася мужність, щоб говорити про невірність Ізраїлю. Проте, ми можемо бути впевнені, що він також мав радість від майбутньої надії як для Ізраїлю, так і для всього людства.

Підтвердження обітниці

«Аврам впав на обличчя, і Бог говорив до нього, кажучи: Щодо мене, ось, мій завіт з тобою, і ти будеш батьком багатьох народів. І не буде більше називатися твоє ім'я Аврам, але ім'я твоє буде Авраам, бо Я зробив тебе батьком багатьох народів».
Буття 17:3-5

Записи Книги Буття мають велике значення для щирого дослідника Біблії. На її сторінках закладено основу Божого плану спасіння людини та остаточного благословення всіх родин землі. Тому нам варто уважно вивчити ці записи та їхню узгодженість з усім біблійним текстом. У нашому нинішньому розгляді ми зосередимося на 16, 17 та 18 розділах Книги Буття.

У цих трьох розділах, вивчаючи Божі стосунки з Аврамом, якого пізніше назвали Авраамом, важливо пам'ятати про Божу обітницю щодо «нащадка». Аврам мав мати нащадка, який посідав би важливе місце в Божому плані. Коли ця обітниця була вперше дана патріарху, його дружина Сарай, яку пізніше назвали Сарою, була бездітною. Проте вони обоє вірили Божій обіцянці і терпляче чекали на народження дитини. Однак дитина не з'являлася. Буття 16:1

Це було довге очікування. По-перше, минув час від дачі обіцянки до смерті батька Аврама, Тераха, безпосередньо перед тим, як вони увійшли до землі Ханаанської. Тепер минуло ще

десять років, а дитини все ще не було. Сара, окрім того, що була безплідною, була вже в похилому віці, і її віра в те, що вона стане матір'ю обіцяного насіння, почала слабшати. Мабуть, вона все ще вірила в Божий план щодо насіння, але почала сумніватися, чи є Його волею, щоб саме вона стала матір'ю.

Розмірковуючи над цим і бажаючи, по можливості, співпрацювати з Господом, вона запропонувала Авраму, щоб її служниця Агар стала матір'ю дитини для нього. За сучасними християнськими стандартами це можна було б вважати неетичним вчинком, але, мабуть, у той час це не вважалось непристойним. У будь-якому разі, ні Сара, ні Аврам не були за це покарані Господом, хоча Він і не визнав дитину від цього союзу обіцяним нащадком. Буття 16:2, 3

Однак з природної точки зору пропозиція Сари не виявилася задовільним вирішенням справи. Досить несподівано для Сари, як тільки Агар дізналася, що вона народить дитину, вона почала зневажати свою господиню. У ті часи здатність мати дітей дуже цінувалася, і, очевидно, Агар почала відчувати, що вона значно перевершує Сару, і поводитися відповідно. Буття 16:4

Сара повідомила про ситуацію Авраму, вигукнувши: «Нехай моя провина буде на тобі», намагаючись таким чином звинуватити Аврама в такому повороті подій. (Буття 16:5). Цілком можливо, що Сара спочатку сподівалася, що в разі народження дитини у Агари вона якимось чином стане її прийомною матір'ю, а Агара відступить, не претендуючи на права

материнства. Тепер, однак, Сара зрозуміла з поведінки Агарі, що на таку домовленість не було ніякої надії, тож вона усвідомила, що було нерозумно пропонувати цей спосіб, щоб отримати нащадка для Аврама.

Аврам також усвідомив, що справи йдуть не так, як вони сподівалися, тож, виявляючи вірність Сарі, він дозволив їй поводитися з Агарою так, як вона вважала за потрібне. Згідно з Книгою Буття 16:6, Сарай суворо поводитися з Агарою, ймовірно, збільшивши її обов'язки та завдання. Деякі історики стверджують, що згідно із законами, які діяли на той час, було б незаконно продати Агару і таким чином позбутися її. Можливо, саме тому її навантаження було збільшено, з надією, що вона покине господарство і втече, що вона й зробила.

Бог втручається

У цей момент Господь втрутився у справу. Його ангел, або посланець, знайшов Агару «біля джерела на дорозі до Шуру». Шуру — це назва великої укріпленої стіни, що відокремлювала Єгипет від Ханаану. Очевидно, Агара намагалася повернутися до свого народу в Єгипті; але Господь втрутився і через свого ангела наказав їй повернутися і підкорятися своїй господині. Буття 16:7-9

Тоді ангел виголосив дивовижне пророцтво. «Ангел Господній сказав їй: Я надзвичайно розмножу твоє потомство, що його не можна буде перелічити через його численність. ... Ось, ти вагітна і народиш сина, і назвеш його Ісмаїлом, бо Господь почув твоє страждання». (Буття 16:10,

11) Історики, здається, цілком згодні з тим, що значна частина населення арабських країн Близького Сходу є нащадками Ісмаїла.

Хагар була дуже вражена візитом ангела Господнього. Криниця, біля якої ангел її знайшов, називалася Беер-Лахай-Рої, що в перекладі з івриту означає «Криниця Того, Хто бачить мене». Агар, здається, усвідомила, що Господь пильнував за нею і що, хоча вона втекла від Аврама та Сари, вона не змогла втекти від Бога Аврама. Вона повернулася до своєї господині, і з часом народився Ісмаїл. Буття 16:13-16

У цьому досвіді був урок і для Сари, і, зрештою, для всіх, хто прагне служити Господу. Це урок про те, що нічого не досягнеш, намагаючись втекти від випробувань або силою відігнати їх від себе. Недостатня віра Сари принесла в її життя важке випробування, і вона думала позбутися його, змусивши Агару втекти. Однак Господь повернув їй цей досвід. Ймовірно, цей досвід пом'якшив також ставлення Агари. У будь-якому разі, біблійний запис вказує, що після цього дві жінки жили разом протягом 15–17 років.

Підтвердження Божого завіту

Минуло тринадцять років, і в Буття 17:1 ми читаємо: «Коли Авраму було дев'яносто дев'ять років, Господь з'явився Авраму і сказав йому: Я є Бог Всемогутній; ходи переді Мною і будь досконалий». Боже твердження, що Аврам повинен бути «досконалим», правильніше було б перекласти як «повноцінним» або «праведним». Аврам був представником грішного і вмираючого роду, і досконалість поведінки була цілком поза

межами його можливостей. Проте він міг бути праведним перед Господом. Це можливо для всього Божого народу, і нічого меншого, ніж це, не є прийнятним для Господа.

У Буття 17:2-8 Бог повторив Авраму завіт, який Він раніше уклав, і докладніше роз'яснив деякі його особливості. Відповідно до важливості значень, пов'язаних з іменами у зв'язку з розгортанням Божого задуму, Господь змінив ім'я Аврама, що означає «високоповажний батько», на Авраам, що означає «батько безлічі». Первісна формулювання завіту гарантувало благословення всім народам через обіцяне насіння, але в цих віршах Господь розширює цю думку, обіцяючи, що Авраам буде «батьком багатьох народів», які таким чином будуть благословенні. Термін «батько» означає «той, хто дарує життя», і це був Божий спосіб пояснити, що благословення, яке народи отримують через насіння Авраама, буде благословенням життя.

Апостол Павло цитує цю обіцянку і вказує, що всі, хто виявляє «віру Авраама» в обіцянки, які Бог дав йому, тим самим стають гідними бути його «нащадками» (Римлянам 4:16-18). Деякі з цих нащадків будуть земними, а деякі — небесними, але важлива істина, яку підкреслює Павло, полягає в тому, що не обов'язково бути природним нащадком Авраама, щоб бути частиною його нащадків.

«З тебе вийдуть царі», — обіцяв Бог Аврааму (Буття 17:6). Століття потому царі ізраїльського народу походили з роду Авраама. Однак головне виконання цієї обіцянки пов'язане з духовним насінням Авраама — Ісусом, Головою, та

Церквою, Його тілом (; Галатів 3:16, 27-29; Колосян 1:18). Ісус буде Царем царів, а Його Церква буде царювати разом з Ним як царі протягом тисячі років. Об'явлення 5:10; 20:6

У Буття 17:8 сказано, що хоча Авраам у той час мешкав у Ханаані, він був «чужинцем», або прихосьом, у цій землі. Авраам помер, не заволодівши землею, яку Бог обіцяв йому; Ісаак та Яків також не заволоділи цією землею. (Євреїв 11:8-10,13). Проте нащадки Авраама на землі отримують цю землю, коли вони будуть відроджені до життя у воскресінні. Дуже важливо пам'ятати про вічну перспективу Бога під час вивчення Його Слова, щоб не впасти в плутанину та помилку у наших спробах визначити, як виконуються деякі з Його обіцянок.

Обрізання — знак Божого завіту

У Буття 17:10-14 Божі настанови Аврааму щодо обрізання були дані як «знак завіту» між ними. Павло говорить про обрізання як про «знак» віри, яку Авраам уже виявив щодо Бога та Його обіцянок, і для всіх тих, хто йде тими самими слідами віри. Римлянам 4:11,12

У Новому Завіті обрізання використовується як символ щирості серця та чистоти намірів. Це майже та сама думка, що міститься у словах Господа до Авраама про те, що він має бути «праведним». Хоча духовне насіння Авраама не покликане дотримуватися буквального обряду обрізання, його закликають обрізати свої серця та відкинути всі нечистоти плоті. Павло писав: «Обрізання — це обрізання серця, у дусі, а не за буквою (); чия похвала не від людей, а від Бога».

«Ви обрізані обрізанням, зробленим не руками, у відкиданні тіла гріхів плоті через обрізання Христа». Римлянам 2:29; Колоссянам 2:11

Доречно, що знаком всеосяжного Авраамового Завіту є обрізання. Якщо взяти до уваги новозавітне пояснення значення обрізання, то це означає, що ніхто не отримає благословень, обіцяних за Авраамовим Завітом, окрім як на основі чистоти серця та мотивів перед Господом і непохитної віри в Його обіцянки та праведність Його законів.

Зміна імені Сари

Повертаючись до Буття 17, у віршах 15 і 16 Господь відкриває Аврааму, що ім'я Сари має бути змінене на Сара — що означає «шляхетна жінка», оскільки вона мала стати матір'ю царів. Апостол Павло пояснює, чому Господь вважає Сару матір'ю царів, зазначаючи, що це тому, що вона символізує завіт, за яким розвивається духовне насіння Авраама. Таким чином, Сара є матір'ю тих самих царів, символічним батьком яких є Авраам. Це ті царі, яких Павло називає «дітьми обітниць», які мають царювати тисячу років для благословення всіх родів землі. Галатів 4:22-31

Обіцяний Ісаак

Авраам мав велику віру в обіцянки Бога, але це була не досконала віра. Іноді вона хиталася, і один із таких випадків записаний у Буття 17:17,18. Незважаючи на безплідність Сари, Авраам мав віру, щоб повірити, коли Бог вперше дав йому обіцянку, що вона народить йому сина, бо тоді вона була набагато молодшою. Тепер же,

крім безплідності, їй було дев'яносто років. Коли Господь сказав йому цього разу, що Сара народить сина, Авраам «впав на обличчя й засміявся».

Як вказує цей уривок, у своєму серці Авраам сумнівався, що таке може статися, і, підвівшись з землі, він благав Господа: «О, якби Ісмаїл міг жити перед Тобою!» — здається, саме така думка лежала в основі цього благання. Бог запевнив Авраама, що Ісмаїл буде жити і стане батьком великого народу; але що стосується обіцяного насіння, то Сара мала народити дитину, ім'я якої мало бути Ісаак, і він мав стати спадкоємцем завіту обіцянки. Буття 17:18-21

Ісаак мав народитися «в цей визначений час наступного року», як сказано у вірші 21. Це було пророцтво про час, яке мало значне значення для Авраама. Він чекав багато довгих років, щоб Бог виконав Свою обіцянку про нащадка, проте протягом усього цього часу не було жодних вказівок, дотепер, щодо того, як довго ще триватиме це очікування. Бог так само випробовував віру більшості свого народу через таке саме очікування. Учні запитали Ісуса після Його воскресіння: «Чи в цей час Ти відновиш царство Ізраїлю?» Ісус відповів: «Не вам знати часи та пори, які Отець поклав у Своїй владі». Дії 1:6,7

Часто, коли наближається час очікуваних подій, Господь відкриває таємницю Своїм слугам. Ной довгі роки працював над будівництвом ковчега, мабуть, не маючи чіткого уявлення про те, коли настане потоп, але врешті-решт Господь сказав: «Через сім днів Я зроблю так, що дощ проллється

на землю». (Буття 7:4). Так само й тепер щодо Авраама Господь сказав: «У цей визначений час наступного року». З огляду на те, що Авраам думав у своєму серці про малоймовірність того, що Сара народить йому сина, можливо, Господь дав йому цю конкретну інформацію, щоб зміцнити його віру.

У заключних віршах 17-го розділу книги Буття записано, що Авраам швидко підкорився вказівкам Господа щодо обрізання, «знаку завіту». «Того самого дня», як йдеться в оповіді, він обрізав усіх чоловіків у своєму домі, включаючи себе та свого сина Ісмаїла. (Буття 17:23-27). У Святому Письмі є багато свідчень того, що Господь цінує швидке послух. У випадку з Авраамом його швидкість також вказує на те, що його віра в Божу обіцянку щодо Сари була відновлена і що він бажав виконати кожну деталь, що стосувалася його частини в завіті.

Бог з'являється Аврааму

Мамре був амореєм, який раніше приєднався до Авраама, коли той рятував свого племінника Лота (Буття 14:13). У Буття 18:1 вираз «рівнини Мамре» очевидно означає рівнини, що належали Мамре, адже Авраам був лише приходоком у цій землі. Однак, судячи з усього, він був у дружніх стосунках з багатьма ханаанеями, такими як Мамре та інші.

«Господь з'явився» Аврааму, як зазначено в тексті, проте пізніше ця поява виявляється візитом «трьох чоловіків», які служили посланцями Господа. (Буття 18:2). Такий спосіб висловлювання досить часто вживається в Біблії,

коли йдеться про стосунки Господа з людьми. Жодна людина не могла побачити Бога і залишитися живою (Вихід 33:20). Однак, коли Він посилає Своїх посланців, Він очікує, що ті, кого вони відвідують, ставитимуться до них з повагою і враховуватимуть повідомлення, яке вони передають.

Ці «трое чоловіків», які відвідали Авраама, були ангелами — тобто духовними істотами — які матеріалізувалися, щоб мати змогу вільно розмовляти з патріархом. У Новому Завіті апостол Павло називає їх саме так і, по суті, наводить гостинність Авраама як приклад, гідний наслідування. «Не забувайте про гостинність до чужинців, бо завдяки цьому дехто, не знаючи того, приймав ангелів». Євреїв 13:2

Гостинність Авраама

Щоб зрозуміти велике бажання Авраама зробити так, щоб його несподівані гості почувалися як вдома, потрібно поставити себе на його місце. Адже він мешкав не на жвавій міській вулиці, де щодня проходять тисячі людей. Натомість він жив на «рівнинах» у наметі. Цілком можливо, що минали цілі дні, коли повз його намет не проходив жоден чужинець. А тут з'явилося трое, і все вказувало на те, що це були люди значної ваги.

На думку Авраама, це мала бути особлива подія, і він прагнув отримати від неї якомога більше. Сам Авраам був важливою особою в тій частині світу і звик давати вказівки, коли хотів, щоб щось було зроблено. Він дав Сарі вказівки, щоб вона допомогла приготувати їжу для цих виняткових гостей. Те саме стосується молодого чоловіка,

якому він наказав зарізати молодого теля і підготувати його до їжі. Буття 18:6,7

Авраам виявив певне хвилювання з приводу візиту трьох чоловіків, адже в оповіді сказано, що він «побіг до стада» і особисто вибрав теля, яке, як він знав, буде ніжним на смак. Візити Господа через Його уповноважених посланців не були для Авраама чимось новим. Хоча апостол Павло пояснює, що він «не знаючи того, приймав ангелів», цілком можливо, що він сприймав цих трьох чоловіків як щось більше, ніж вони відкривали. У будь-якому разі, він проявив себе як добрий і гостинний господар, а Сара, здається, охоче співпрацювала з ним.

Послання до Сари

Авраам стояв, поки його гості їли, тим самим беручи на себе роль слуги (Буття 18:8). Під час трапези троє чоловіків поцікавилися, де перебуває Сара. Хоча Сара допомагала готувати їжу, до цього моменту вона, очевидно, трималася осторонь. Тоді речник цих гостей сказав Аврааму: «Я неодмінно повернуся до тебе приблизно в цей час наступного року, і твоя дружина Сара матиме сина». Буття 18:10

Очевидно, намет був недалеко від місця, де їли чоловіки, бо Сара почула це оголошення і «посміялася в душі», або, як ми б сказали, «посміялася сама до себе». Однак ангел знав, що вона посміялася, і коли він пізніше згадав про це, Сара заперечила, але ангел сказав: «Ні, ти посміялася». Буття 18:12-15

«Чи є щось неможливе для Господа?» Це практичний урок для нас у цій розповіді. Це має

велике значення щодо здійснення Божого плану. Можливо, одна з причин, чому Господь дозволив Аврааму та Сарі так постаріти, перш ніж народився Ісаак, полягала саме в тому, щоб продемонструвати, що саме Він, а не вони, був відповідальним за виконання всіх Своїх обіцянок.

Сучасна церква, як і протягом століть минулого, помилково уявляла, що успіх Божих намірів на землі залежить від зусиль людини. Ми всі повинні радіти, що це не так і що Його план благословити всі родини землі через насіння Авраама неодмінно здійсниться. Це неодмінно, незважаючи на всі обставини, які, здається, свідчать про протилежне. Це «надія, яку ми маємо як якір душі, надійний і непохитний». Євреїв 6:19

Бог випробовує Авраама

Господь довіряє Своїм слугам справи, що стосуються їх самих та тих, ким вони особливо цікавляться. Узагальнено кажучи, народ Божий, просвітлений істиною, повинен цікавитися всім людством. Він повинен мати дух Авраама і виявляти ентузіазм щодо Божого плану — плану, за яким через насіння Авраама мають бути благословенні всі родини землі.

Господь вирішив знищити Содом через велику нечестивість міста. Однак Він використав цю нагоду, щоб випробувати зацікавленість Авраама до мешканців міста, а особливо його турботу про своїх родичів — Лота та його сім'ю, які там мешкали. «Чи маю я приховати свій план від Авраама?» — запитав Господь. «Бо Авраам неодмінно стане великим і могутнім народом, і всі

народи землі будуть благословенні через нього». Буття 18:17,18

У цьому уривку ми бачимо цікавий приклад того, як Бог зважає на розумові обмеження своїх слуг, щоб вони могли зрозуміти Його точку зору. Якщо переказати слова Бога до Авраама, то це означає, що Він почув звістку про те, що мешканці Содому та Гоморри були дуже нечестивими, тож Він зійшов, щоб це перевірити. Якщо вони були такими нечестивими, як вказувала звістка, Він, безперечно, знищив би їх. Насправді, звичайно, Творець всесвіту і Бог неба та землі не мав потреби особисто відвідувати землю, щоб отримати необхідну інформацію. Це був просто його спосіб говорити на рівні розуміння Авраама.

Авраам заступається

Авраам, очевидно, зрозумів, що Господь мав на увазі можливе знищення Содому та Гоморри. Він щиро благав Господа врятувати місто, особливо якщо там виявиться хоча б кілька праведних душ. Спочатку Авраам запитав, чи буде місто врятоване, якщо знайдеться п'ятдесят праведних душ. Коли він продовжував зменшувати цю кількість, можливо, він мав на увазі Лота та його родину. Буття 18:23-32

Господь проявив як терпіння до Авраама, так і готовність виявити милосердя, погодившись на його благання, навіть коли той продовжував зменшувати число. Як виявилось, не було навіть необхідних десяти праведних, тож міста були знищені. Буття 19:24, 25

Це піднімає важливе питання з огляду на Божу обіцянку благословити всі народи землі. Ісус

вказує, що не було зроблено жодних зусиль, щоб привести Содом і Гоморру до покаяння. Якби такі зусилля були, пояснив Ісус, вони б залишилися і не були знищені (Матвія 11:23, 24). Однак найголовніше, що Ісус також пояснив, що в період суду в Царстві їм буде надано можливість покаятися, змінити свої шляхи та здобути життя. Таким чином, ми бачимо чіткий приклад того, що, разом з рештою світу, про них буде згадано, у відповідності до обіцянки, даної Аврааму, що через його насіння будуть благословенні всі родини землі. Як же ми з нетерпінням чекаємо на швидке виконання цієї та всіх інших Божих обіцянок щодо Його людського творіння!